

“ HAYDİ, ÇABUK OL İHTİYAR (!) ”

Geçenlerde çarşıya gitmek üzere bindiğim dolmuşa Şeyh Fenari Camii durağından yaşlı bir amca elinde bastonuyla dolmuşa binmeye çalıştı. Binerken de baya zorlandı ve biraz da gecikti. Şoför, güya kendine göre espri ile karşılık “ **Haydi ihtiyar çabuk ol**” dedi. Oysa “ **Bey amca**” diye hitap edebilirdi. Bunun üzerine yaşlı bey amcamız şoföre dönerek “ **Şoför beyefendi evladım, gördüğüm kadarıyla ihtiyarları sevmiyorsun. İnşallah sen benim gibi yaşlanmazsın**” dediğinde, şoför renkten renge girdi ve sonra bey amcamızdan özür dilemek zorunda kaldı.

Şahit olduğum bu olay bugünkü toplumumuzda bir gerçeği açık seçik beyan ediyordu. O da gençlerin yaşlılara olan bakışı. Sanırım 80 nin üzerinde yaşı olduğunu tahmin ettiğimiz bu amcamız günümüz gençlerinin yaşlılara olan bakışını ve bakışlarına karşılık iğneli cevabı yazımın konusu olan meramımı çok güzel yansıtmaktadır.

Manisa Merkez Efendi mahallesinde oturuyorum. Zaman zaman Cuma namazlarına Haki Baba camiine giderken yolumun üzerindeki Belediyenin Huzur evine uğrar ve yaşlı amcalara selam verir, hal hatır sorarım. Çoğu terk edilmiş, yakınları tarafından ziyaret edilmeyen yaşlı amcalarımız birbirleriyle hatıralarını paylaşarak son günlerini doldurmaktadırlar. Ben de yanlarına oturup selam verdiğimde bazıları **vefasız evlat ve torunlarından söz ederken, bazıları da çocuklarından ve torunlarından katiyetle söz etmemektedirler.**

Günümüz gençlerinde sanki hiç ihtiyarlamayacakmış ve hiç ölmeyecekmiş gibi bir havanın içindedirler. Gençlerin ara sıra böyle yerlere gitmeleri gerekir. Geleceğinizi benim gibi görmek istiyorsanız her hafta değil hiç olmazsa senede birkaç defa böyle yerlere uğrayın. Manisa Lisesi’nde görev yaparken mutlaka her sınıfın burasını ziyaret etmelerini sağladım. Ara sıra ben de bu huzur evi gezilerine katılırdım. Bayanlar bölümüne girince hemen sağ tarafta birinci odada kalan bir teyzemiz vardı. Her gelen kişiye “ **Aman malınızı kimseye vermeyin!**” diye sürekli tekrarda bulunurdu. Hikâyesini dinlediğimizde bir trafik kazasında kocasını kaybedince buraya düşmüş yedi tane evlattan hiç biri kendisini ziyaret etmez olunca kahrına gitmiş, bu kahr onda sürmenaj hale gelmiş.

Dünyada en korkunç şey yalnız kalmaktır. Ondan daha korkuncu da hiç yalnız kalmamaktır. Yalnız kalanlar yirmi dört saat kendini dinlerler. Yalnız kalamayanlar da kendilerine hasret kalırlar, kendi hayatını yaşamaz hale gelirler. Zaman gelir kalabalıklar etrafından dağılınca zamanla yalnızlık çeken insanlardan daha çok bunalıma girerler. Son cümlem başka bir yazının konusu olacak. Biz tekrar kendi konumuza dönelim.

Yaşlılık ve bunaklık çoğu kez yaşın ilerlemesinden kaynaklanmaz. Çoluk çocuk tarafından sahip çıkılan yaşlılarla, yararlı olduğu sürece bir şeylerle meşgul olan yaşlılar, yaşlanırlar ama bunamazlar, zihni melekelerini kolay kolay kaybetmezler. Bunu ben değil, işin uzmanları söylüyor.

Yaşlılara saygı ve yaşlılara hizmet kültürü bizde, Amerika ve Avrupa ülkelerinden daha güçlüdür. Avrupa'daki işçi kardeşlerimizden duyduğumuza göre evlatların, hastaneye düşen anne babalarını dahi ziyaret etmediklerini söylemektedirler. Nitekim Almanya'da bulunurken Almanya'da çalışan rahmetli öğretmen arkadaşım Mehmet Dursun anlatmıştı. Beraber çalıştığı okulda Alman öğretmen Sefan bir gün oldukça neşeli olarak öğretmen odasına girer:"**Arkadaşlar bugün kahveler benden**" diye bağırır. Arkadaşları "**Hayrola Stefan büyük bir ikramiye mi çıktı?**" dediklerinde, "**Babam öldü çok para kaldı.**" diye cevaplar. Yine aynı Stefan ertesi sene öğretmenler odasına girdiğinde yüzünden düşen bin parçadır ve oldukça üzüntülüdür. Arkadaşları sorduğunda: "**Lizam öldü (köpeğim) öldü.**" diye cevap verir.

İşte, babası ölünce sevinen, köpeği ölünce üzülen, medeni diye imrendiğimiz batının durumu bu. Yaşlı anne babalar, evlatları tarafından bugün batıda bir yük olarak kabul ediliyor. Elden ayaktan düşen yaşlıların evlatları tarafından değil de huzur evlerinde bakıldığını duyuyoruz. Her ne kadar bizde de huzur evleri varsa yaşlılarımızın kahir ekseriyeti bugün ülkemizde hala evlatlar tarafından bakıldığını biliyoruz. Yaşlılara saygı ve hizmet kültürü bize **İsra : 23 de yer alan** "**Rabbin, kendisinden başkasına asla ibadet etmemenizi,anaya-babaya iyi davranmanızı kesin olarak emretti.Eğer onlardan biri, ya da her ikisi senin yanında ihtiyarlık çağına ulaşırsa, sakın onlara "ÖF" bile deme.Onları azarlama, onlara tatlı söz ve güzel söz söyle.**" Allah buyruğundan kaynaklanmaktadır.

Tam bu yazımı yazarken internette bir haber dikkatimi çekti.. **“YAŞLILARA YER VERİRKEN 2 KEZ DÜŞÜNÜN”** Haberin, toplu taşıt araçlarında yaşlılara yer vermeyi tavsiye ettiğini sanıyordum. Haberi okuyunca adeta afalladım. Açıkça **“yaşlılara yer vermeyin”** diyor. Neymiş Oxford üniversitesinden Halk sağlığı Danışmanı Sir Muir Gray’a göre, yaşlıların hareket etmeye ihtiyaçları varmış, ayakta kalmaları, onlar için bir aktivite imiş. Ne kadar da (...) meraklısıyız. İncancımıza, örfümüze, geleneğimize, uygun olmayan bir ecnebi görüşüne incancımızı ve geleneğimizi hiç dikkate almadan, kafa yormadan otomatikman doğruluğunu onaylıyorlar. Bundan sonra da yer vermek isteyen gençlere de yer vermemek için bir gerekçe oluşturuyorlar. Böylelikle yaşlılara yer verme geleneğimizin kaybolmasını istiyorlar. Bir ara yine Amerikan filmlerinden esinlenerek öğretmenlere de öğrencilerin **“ Hocam”** değil de ismiyle hitap etmelerini istedikleri gibi. Bereket bunu tutturamadılar.

İnsan da tıpkı yanan bir gaz lambası gibi. Lambadaki yağın azaldığında nasıl ışığın şavkı azalıyor, lambanın fitili yanmaya başlıyor ve sonra da sönüyorsa, insan da yaşlandıkça enerjisi azalıyor, dizler dermansızlaşıyor, eller, kollar tutmaz hale geliyor. Ayakta zor duran bir insana toplu taşıtlarda yer vermediğinizi düşünün. Yaşlı insanların ayakta gitmesine hangi vicdan razı olur? Lütfen dini, insani örflerimizi bu kadar göz ardı etmeyelim Avrupalı kendi geleneklerine göre düşünürken, bizim de aynı şeyi düşünüp benimsememiz mi gerekir?

Örf ve geleneklerini küçümseyerek Avrupalının her görüşünü onaylayıp, benimseyen bizim Avrupalı mukallitlere, ben de dolmuşa binen bey amcamızın şoföre söylediğinin aynısını söylüyorum: **“ İnşallah bu Amerikan mukallitleri bembeyaz sakallı piri fani yaşlılarımız gibi yaşlanmazlar(!)”**

Gençlere de sözüm “ Gençler! İnşallah sizler de dedeleriniz ve nineleriniz gibi yaşlanırsınız. Siz yine de örfümüz ve incancımız gereği yaşlılara yer vermeye devam edin. Kişi, iyilik ve güzellik adına ne yaparsa her iki dünyada da karşılığını bulur. Siz böyle mukallitlerin kirli ve yanlış fikirlerine kulak asmayın. Zerre kadar iyiliğin ve zerre kadar yanlışın mizanda karşımıza çıkacağını söyleyen bir incancın sahibiyiz. ONUN İÇİN YAŞLILARA SAYGI DUYMAYA, DOLMUŞLARDA YER VERMEYE DEVAM EDELİM.

